

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การค้นคว้าแบบอิสระเรื่อง การวัดระดับอุปนิสัยของนักศึกษาคณะวิศวกรรมและอุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ โดยใช้หลักการเจ็ดอุปนิสัยพัฒนาผู้ที่มีประสิทธิผลสูง เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับอุปนิสัยพัฒนาผู้ที่มีประสิทธิผลสูง 7 ประการ ตามหลักการของ Stephen R. Covey และเพื่อเปรียบเทียบและหาความสัมพันธ์ระหว่างระดับอุปนิสัยของนักศึกษา คณะวิศวกรรมและอุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ กับคุณลักษณะทั่วไปของนักศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามที่ประกอบด้วยส่วนที่เป็นคุณลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามและแบบประเมินตนเองตามหลักการเจ็ดอุปนิสัยพัฒนาผู้ที่มีประสิทธิผลสูงของ Covey ซึ่งผู้ศึกษาได้ทำการสรุปผลการศึกษา อภิปรายผลการศึกษา และข้อเสนอแนะดังนี้

5.1 สรุปผลการศึกษา

จากแบบสอบถามจำนวน 269 ชุด จากกลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 4 คณะวิศวกรรมและอุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ สามารถสรุปผลได้ดังนี้

ส่วนที่ 1 คุณลักษณะทั่วไป

เพศ

จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจำนวน 269 คน เป็นเพศชายจำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 32.7 และเป็นเพศหญิงจำนวน 181 คน คิดเป็นร้อยละ 67.3

อายุ

กลุ่มตัวอย่างมีอายุ 20 ปี มากที่สุด โดยมีจำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 32.0 รองลงมาคือ อายุ 22 ปี จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 25.7 ถัดมาคือ อายุ 21 ปี จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 20.8

ชั้นปีที่กำลังศึกษา

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 2 มากที่สุด โดยมีจำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 26.0 รองลงมาเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีจำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 25.7 ลำดับถัดมาคือนักศึกษาชั้นปีที่ 4 มีจำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 24.9

หลักสูตร

กลุ่มตัวอย่างศึกษาในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการอาหารมากที่สุด โดยมีจำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 37.2 รองลงมาก็คือสาขาวิชาเทคโนโลยีหลังการเก็บเกี่ยวจำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 34.2 ลำดับถัดมาคือสาขาวิชาวิศวกรรมอาหารจำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 12.3

เกรดเฉลี่ยภาคการศึกษาต่ำสุด

กลุ่มตัวอย่างมีเกรดเฉลี่ยภาคการศึกษาต่ำสุดอยู่ในช่วง 2.50 – 2.99 มากที่สุด จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 28.3 รองลงมาก็คือ ช่วง 3.50 ขึ้นไป จำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 27.1 ลำดับถัดมาคือ ช่วง 2.00 - 2.49 จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 20.4 โดยค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 3.44

เกรดเฉลี่ยสะสม

กลุ่มตัวอย่างมีเกรดเฉลี่ยสะสมอยู่ในช่วง 3.00 – 3.49 มากที่สุด จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 31.6 รองลงมาก็คือ ช่วง 2.50 - 2.99 จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 28.6 ลำดับถัดมาคือ ช่วง 2.00 – 2.49 จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 26.8 โดยค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 3.15

ลำดับการเป็นบุตรในครอบครัว

กลุ่มตัวอย่างเป็นบุตรคนเล็กมากที่สุด โดยมีจำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 33.5 รองลงมาเป็นบุตรคนโตซึ่งมีจำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 31.2 ลำดับถัดมาเป็นบุตรคนเดียวจำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 28.6 และบุตรคนกลางจำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 6.7 ตามลำดับ

บุคคลที่อาศัยอยู่ด้วยเป็นส่วนใหญ่

กลุ่มตัวอย่างอาศัยอยู่กับบิดาและมารดามากที่สุด โดยมีจำนวน 160 คน คิดเป็นร้อยละ 59.5 รองลงมาอาศัยอยู่กับเพื่อนจำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 16.4 ลำดับถัดมาอาศัยอยู่กับเฉพาะมารดาจำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 10.0

สถานภาพของบิดา/มารดา

สถานภาพของบิดา/มารดาของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ด้วยกัน จำนวน 211 คน คิดเป็นร้อยละ 78.4 รองลงมาก็คือ แยกกันอยู่จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 14.9 และบิดา และ/หรือมารดาเสียชีวิตจำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 6.7 ตามลำดับ

อาชีพของบิดา

กลุ่มตัวอย่างมีบิดาประกอบอาชีพเกษตรกรรมมากที่สุด โดยมีจำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 36.1 รองลงมาคือ อาชีพพนักงานบริษัทเอกชนมีจำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 22.3 ลำดับถัดมาคือ อาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัวมีจำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 13.8

อาชีพของมารดา

กลุ่มตัวอย่างมีมารดาประกอบอาชีพเกษตรกรรมมากที่สุด โดยมีจำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 32.0 รองลงมาคือ อาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัวมีจำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 26.0 ลำดับถัดมาคือ อาชีพพนักงานบริษัทเอกชนมีจำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 21.2

จำนวนเพื่อนสนิท

กลุ่มตัวอย่างมีจำนวนเพื่อนสนิทช่วง 4 - 7 คน จำนวน 128 คน คิดเป็นร้อยละ 47.6 รองลงมาคือ มีจำนวนเพื่อนสนิทช่วง 0 - 3 คน จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 35.7 ลำดับถัดมาคือ มีจำนวนเพื่อนสนิทช่วง 8 คนขึ้นไป จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 16.7

ประวัติการทำงานพิเศษหรือหารายได้เสริม

กลุ่มตัวอย่างโดยส่วนใหญ่ไม่เคยทำงานพิเศษหรือหารายได้เสริมจำนวน 202 คน คิดเป็นร้อยละ 75.1 และเคยทำงานพิเศษหรือหารายได้เสริมจำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 24.9

ประสบการณ์ในการเป็นผู้ริเริ่ม ผู้นำ หรือผู้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมนักศึกษา

กลุ่มตัวอย่างที่เคยเป็นผู้ริเริ่ม ผู้นำ หรือผู้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมนักศึกษามีจำนวน 160 คน คิดเป็นร้อยละ 59.5 และไม่เคยเป็นผู้ริเริ่ม ผู้นำ หรือผู้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมนักศึกษามีจำนวน 109 คน คิดเป็นร้อยละ 40.5

ประสบการณ์ในการเข้าร่วมกิจกรรมโดยสมัครใจ

กลุ่มตัวอย่างที่เคยเข้าร่วมกิจกรรมโดยสมัครใจมีจำนวน 195 คน คิดเป็นร้อยละ 72.5 และไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมโดยสมัครใจมีจำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 27.5

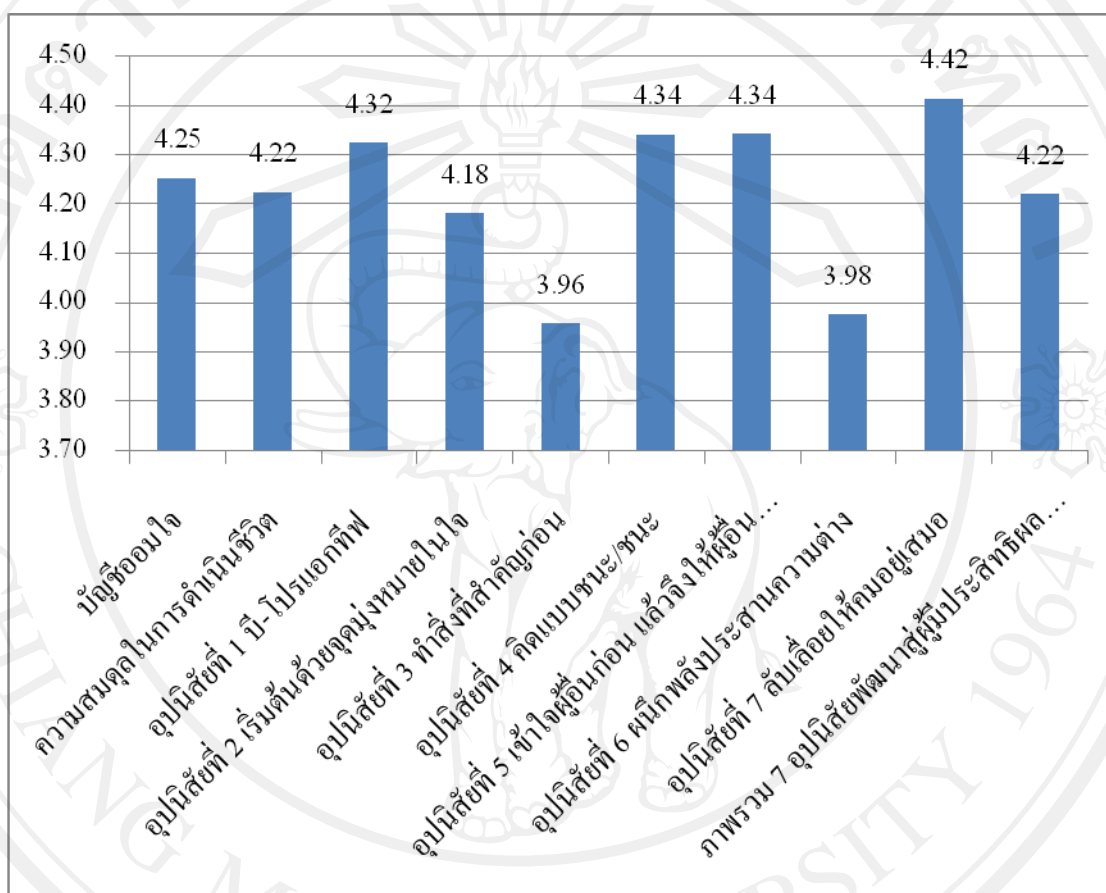
ความเต็มใจเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางสโมสรนักศึกษา คณะหรือมหาวิทยาลัยจัดให้

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความเต็มใจเข้าร่วมกิจกรรมในระดับเต็มใจ จำนวน 149 คน คิดเป็นร้อยละ 55.4 รองลงมาคือ ระดับเฉย ๆ จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 26.8 ลำดับถัดมาคือ ระดับเต็มใจอย่างยิ่ง จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 13.8

ประสบการณ์ในการเรียนรู้เกี่ยวกับเจตอุปนิสัยพัฒนาสู่ผู้มีประสิทธิผลสูง

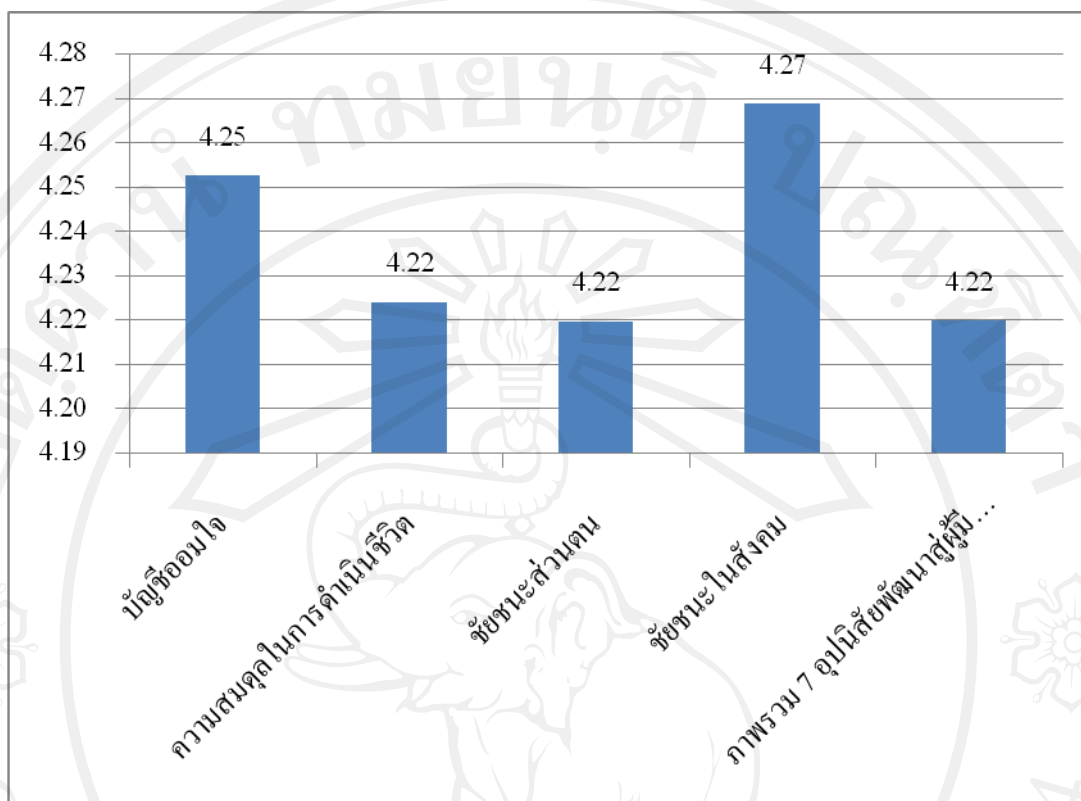
กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เคยเรียนรู้เกี่ยวกับเจตอุปนิสัยพัฒนาสู่ผู้มีประสิทธิผลสูง โดยมีจำนวน 169 คน คิดเป็นร้อยละ 62.8 และไม่เคยเรียนรู้เกี่ยวกับเจตอุปนิสัยพัฒนาสู่ผู้มีประสิทธิผลสูง จำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 37.2

ส่วนที่ 2 ค่าเฉลี่ยบัญชีอารมณ์ ความสมดุลในการดำเนินชีวิต อุนิสมัยที่ 1 ถึงอุนิสมัยที่ 7 กลุ่ม อุนิสมัยชัยชนะส่วนตัว กลุ่มอุนิสมัยชัยชนะในสังคม และภาพรวมเจ็ดอุนิสมัยพัฒนาผู้ผู้มี ประสิทธิภาพสูง

รูป 1 ค่าเฉลี่ยระดับบัญชีอารมณ์ ความสมดุลในการดำเนินชีวิต อุนิสมัยที่ 1 ถึง 7 และภาพรวมเจ็ด อุนิสมัยพัฒนาผู้ผู้มีประสิทธิภาพสูง

จากรูป 1 พบว่านักศึกษาคณะวิศวกรรมและอุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ มีภาพรวมเจ็ดอุนิสมัยพัฒนาผู้ผู้มีประสิทธิภาพสูงอยู่ในระดับค่อนข้างมาก โดยมีระดับอุนิสมัยที่ 7 การปล่อยให้คนอื่นอยู่เสมอสูงที่สุด รองลงมาคืออุนิสมัยที่ 4 คิดแบบชนะ/ชนะและอุนิสมัยที่ 5 เข้าใจผู้อื่นก่อน แล้วจึงให้ผู้อื่นเข้าใจเราตามลำดับ โดยทั้งสามอุนิสมัยนี้อยู่ในระดับมาก ส่วนอุนิสมัยอื่นๆ อยู่ในระดับค่อนข้างมาก โดยเรียงลำดับดังนี้ อุนิสมัยที่ 1 ปี-โปรเอกทิฟ บัญชีอารมณ์ ความสมดุลในการดำเนินชีวิต อุนิสมัยที่ 2 เริ่มต้นด้วยจุดมุ่งหมายในใจ อุนิสมัยที่ 6 ฝึกพลังประสานความต่าง และระดับอุนิสมัยที่นักศึกษามีต่ำที่สุด คือ อุนิสมัยที่ 3 ทำสิ่งที่สำคัญก่อน

รูป 2 ค่าเฉลี่ยระดับบัญชีออนไลน์ ความสมดุลในการดำเนินชีวิต กลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะส่วนตัว กลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะในสังคม และภาพรวมเจ็ดอุปนิสัยพัฒนาสู่ผู้มีประสิทธิผลสูง

จากรูป 2 พบว่านักศึกษาคณะวิศวกรรมและอุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ มีภาพรวมเจ็ดอุปนิสัยพัฒนาสู่ผู้มีประสิทธิผลสูงอยู่ในระดับค่อนข้างมาก โดยมีระดับกลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะในสังคมสูงที่สุด รองลงมาคือบัญชีออนไลน์ ความสมดุลในการดำเนินชีวิตและกลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะส่วนตัว ตามลำดับ

ส่วนที่ 3 การเปรียบเทียบของคุณลักษณะทั่วไปกับระดับบัญชีขอมใจ ความสมดุลในการดำเนินชีวิต
 อุปนิสัยที่ 1 ถึงอุปนิสัยที่ 7 กลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะส่วนตัว กลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะในสังคม และ
 ภาพรวมเจตอุปนิสัยพัฒนาสู่ผู้มีทรงประสิทธิผลสูง

ตาราง 116 สรุปผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับอุปนิสัยจำแนกตามคุณลักษณะทั่วไป

ปัจจัยที่นำมาวิเคราะห์	ระดับอุปนิสัย				
	A	B	C	D	E
เพศ	ไม่แตกต่าง	ไม่แตกต่าง	แตกต่าง	ไม่แตกต่าง	ไม่แตกต่าง
อายุ	ไม่แตกต่าง	แตกต่าง	ไม่แตกต่าง	ไม่แตกต่าง	ไม่แตกต่าง
ชั้นปี	แตกต่าง	แตกต่าง	แตกต่าง	แตกต่าง	แตกต่าง
สาขาวิชา	แตกต่าง	ไม่แตกต่าง	ไม่แตกต่าง	ไม่แตกต่าง	ไม่แตกต่าง
เกรดเฉลี่ยภาคการศึกษา ล่าสุด	-	แตกต่าง	แตกต่าง	แตกต่าง	แตกต่าง
เกรดเฉลี่ยสะสม	-	-	ไม่แตกต่าง	แตกต่าง	ไม่แตกต่าง
ลำดับการเป็นบุตรใน ครอบครัว	ไม่แตกต่าง	แตกต่าง	แตกต่าง	แตกต่าง	ไม่แตกต่าง
บุคคลที่อาศัยอยู่ด้วย เป็นส่วนใหญ่	ไม่แตกต่าง	ไม่แตกต่าง	ไม่แตกต่าง	-	ไม่แตกต่าง
สถานภาพของ บิดา/มารดา	แตกต่าง	แตกต่าง	แตกต่าง	แตกต่าง	แตกต่าง
อาชีพของบิดา	แตกต่าง	แตกต่าง	แตกต่าง	แตกต่าง	แตกต่าง
อาชีพของมารดา	ไม่แตกต่าง	ไม่แตกต่าง	ไม่แตกต่าง	-	แตกต่าง
จำนวนเพื่อนสนิท	ไม่แตกต่าง	ไม่แตกต่าง	ไม่แตกต่าง	ไม่แตกต่าง	ไม่แตกต่าง
ประวัติการทำงานพิเศษ หรือมีรายได้เสริม	ไม่แตกต่าง	ไม่แตกต่าง	ไม่แตกต่าง	ไม่แตกต่าง	ไม่แตกต่าง
ประสบการณ์การเป็นผู้ ริเริ่ม ผู้นำ หรือผู้มีส่วน ร่วมในการจัดกิจกรรม นักศึกษา	ไม่แตกต่าง	ไม่แตกต่าง	ไม่แตกต่าง	ไม่แตกต่าง	ไม่แตกต่าง

ตาราง 116 (ต่อ)

ปัจจัยที่นำมาวิเคราะห์	ระดับอุปนิสัย				
	A	B	C	D	E
ประสบการณ์ในการเข้าร่วมกิจกรรมโดยสมัครใจ	ไม่แตกต่าง	ไม่แตกต่าง	ไม่แตกต่าง	ไม่แตกต่าง	ไม่แตกต่าง
ความเต็มใจเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางสโมสรนักศึกษา คณะหรือมหาวิทยาลัยจัดให้	-	แตกต่าง	ไม่แตกต่าง	-	-
ประสบการณ์ในการเรียนรู้เกี่ยวกับเจ็ดอุปนิสัยพัฒนาสู่ผู้มีประสิทธิผลสูง	-	แตกต่าง	แตกต่าง	ไม่แตกต่าง	ไม่แตกต่าง

หมายเหตุ A คือ ระดับบัญชีออมใจ,

B คือ ระดับความสมดุลในการดำเนินชีวิต

C คือ ระดับกลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะส่วนตัว (อุปนิสัยที่ 1, 2, 3 และ 7)

D คือ ระดับกลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะในสังคม (อุปนิสัยที่ 4, 5, 6 และ 7)

E คือ ระดับภาพรวมเจ็ดอุปนิสัยพัฒนาสู่ผู้มีประสิทธิผลสูง (อุปนิสัย 1 ถึง 7)

จากตาราง 116 พบว่านักศึกษาคณะวิศวกรรมและอุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ที่มีเพศแตกต่างกัน มีระดับกลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะส่วนตัวแตกต่างกัน

นักศึกษาคณะวิศวกรรมและอุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ที่มีอายุแตกต่างกัน มีระดับความสมดุลในการดำเนินชีวิตแตกต่างกัน

นักศึกษาคณะวิศวกรรมและอุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ที่มีชั้นปีการศึกษาแตกต่างกัน มีระดับบัญชีออมใจ ความสมดุลในการดำเนินชีวิต กลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะส่วนตัว กลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะในสังคม และภาพรวมเจ็ดอุปนิสัยพัฒนาสู่ผู้มีประสิทธิผลสูงแตกต่างกัน

นักศึกษาคณะวิศวกรรมและอุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ที่มีสาขาวิชาแตกต่างกัน มีระดับบัญชีออมใจแตกต่างกัน

นักศึกษาคณะวิศวกรรมและอุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ที่มีเกรดเฉลี่ยภาคการศึกษาต่ำสุดแตกต่างกัน มีระดับความสมดุลในการดำเนินชีวิต กลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะส่วนตัว กลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะในสังคม และภาพรวมเจ็ดอุปนิสัยพัฒนาสู่ผู้มีประสิทธิผลสูงแตกต่างกัน

นักศึกษาคณะวิศวกรรมและอุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ที่มีเกรดเฉลี่ยสะสมแตกต่างกัน มีระดับ กลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะในสังคมแตกต่างกัน

นักศึกษาคณะวิศวกรรมและอุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ที่มีลำดับการเป็นบุตรในครอบครัวแตกต่างกัน มีระดับความสมดุลในการดำเนินชีวิต กลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะส่วนตัว และกลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะในสังคมแตกต่างกัน

นักศึกษาคณะวิศวกรรมและอุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ที่มีที่มีสถานภาพของบิดา/มารดาแตกต่างกัน มีระดับบัญชีอารมณ์ ความสมดุลในการดำเนินชีวิต กลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะส่วนตัว กลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะในสังคม และภาพรวมเจ็ดอุปนิสัยพัฒนาสู่ผู้มีประสิทธิผลสูงแตกต่างกัน

นักศึกษาคณะวิศวกรรมและอุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ที่มีอาชีพของบิดาแตกต่างกัน มีระดับบัญชีอารมณ์ ความสมดุลในการดำเนินชีวิต กลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะส่วนตัว กลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะในสังคม และภาพรวมเจ็ดอุปนิสัยพัฒนาสู่ผู้มีประสิทธิผลสูงแตกต่างกัน

นักศึกษาคณะวิศวกรรมและอุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ที่มีอาชีพของมารดาแตกต่างกัน มีระดับภาพรวมเจ็ดอุปนิสัยพัฒนาสู่ผู้มีประสิทธิผลสูงแตกต่างกัน

นักศึกษาคณะวิศวกรรมและอุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ที่มีระดับความเต็มใจเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางสโมสรนักศึกษา คณะหรือมหาวิทยาลัยจัดให้แตกต่างกัน มีระดับความสมดุลในการดำเนินชีวิตแตกต่างกัน

นักศึกษาคณะวิศวกรรมและอุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ที่มีประสบการณ์ในการเรียนรู้เกี่ยวกับเจ็ดอุปนิสัยพัฒนาสู่ผู้มีประสิทธิผลสูงแตกต่างกัน ความสมดุลในการดำเนินชีวิต และกลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะส่วนตัวแตกต่างกัน

ส่วนนักศึกษาคณะวิศวกรรมและอุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ที่มีความแตกต่างกันในด้านการบุคลิกที่อาศัยอยู่ด้วยเป็นส่วนใหญ่ จำนวนเพื่อนสนิทแตกต่างกัน ประวัติการทำงานพิเศษหรือมีรายได้เสริมแตกต่างกัน มีประสบการณ์การเป็นผู้ริเริ่ม ผู้นำ หรือผู้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมนักศึกษาแตกต่างกัน และประสบการณ์ในการเข้าร่วมกิจกรรมโดยสมัครใจ

แตกต่างกัน มีระดับบัญชีออมใจ ความสมดุลในการดำเนินชีวิต กลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะส่วนตัว
กลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะในสังคม และภาพรวมเจ็ดอุปนิสัยพัฒนาผู้ที่มีประสิทธิผลสูงไม่แตกต่างกัน

การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ (Correlation Analysis) ระหว่างอุปนิสัยและกลุ่มอุปนิสัย

อุปนิสัยส่วนมากมีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง โดยเมื่อคิดเป็นกลุ่ม
อุปนิสัยพบว่ากลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะส่วนตัวมีความสัมพันธ์กับความสมดุลในการดำเนินชีวิต
อุปนิสัยที่ 1 บี-โปรแอกทีฟ อุปนิสัยที่ 2 เริ่มต้นด้วยจุดมุ่งหมายในใจ อุปนิสัยที่ 3 ทำสิ่งที่สำคัญ
ก่อน อุปนิสัยที่ 4 การคิดแบบชนะ/ชนะ และอุปนิสัยที่ 7 ลับเหลี่ยมให้คมอยู่เสมอในระดับสูง

ส่วนกลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะในสังคมมีความสัมพันธ์กับความสมดุลในการดำเนิน
ชีวิต อุปนิสัยที่ 4 คิดแบบชนะ/ชนะ อุปนิสัยที่ 5 เข้าใจผู้อื่นก่อน แล้วจึงให้ผู้อื่นเข้าใจเรา อุปนิสัยที่
6 ผนึกพลังประสานความต่าง อุปนิสัยที่ 7 ลับเหลี่ยมให้คมอยู่เสมอ และกลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะส่วน
ตัวในระดับสูง

ส่วนภาพรวมเจ็ดอุปนิสัยพัฒนาผู้ที่มีประสิทธิผลสูง มีความสัมพันธ์กับระดับบัญชี
ออมใจ ความสมดุลในการดำเนินชีวิต อุปนิสัยที่ 1 บี-โปรแอกทีฟ อุปนิสัยที่ 2 เริ่มต้นด้วย
จุดมุ่งหมายในใจ อุปนิสัยที่ 3 ทำสิ่งที่สำคัญก่อน อุปนิสัยที่ 4 คิดแบบชนะ/ชนะ อุปนิสัยที่ 5 เข้าใจ
ผู้อื่นก่อน แล้วจึงให้ผู้อื่นเข้าใจเรา อุปนิสัยที่ 6 ผนึกพลังประสานความต่าง และอุปนิสัยที่ 7 ลับ
เหลี่ยมให้คมอยู่เสมอในระดับสูง โดยสัมพันธ์กับกลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะในสังคม และกลุ่มอุปนิสัย
เพื่อชัยชนะส่วนตัวในระดับสูงมาก

การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ (Correlation Analysis) ระหว่างผลการเรียนเฉลี่ยภาคการศึกษาล่าสุด และผลการเรียนเฉลี่ยสะสม กับระดับบัญชีอ้อมใจ ความสมดุลในการดำเนินชีวิต อุปนิสัยกลุ่มช่วยตนเองส่วนตน อุปนิสัยกลุ่มช่วยตนเองในสังคม อุปนิสัยที่ 1 ถึงอุปนิสัยที่ 7 และ ภาพรวมเจ็ดอุปนิสัยพัฒนาสู่ผู้มีประสิทธิผลสูง

ตารางที่ 117 แสดงค่าสหสัมพันธ์ระหว่างผลการเรียนเฉลี่ยภาคการศึกษาล่าสุด และผลการเรียนเฉลี่ยสะสมกับระดับบัญชีอ้อมใจ ความสมดุลในการดำเนินชีวิต อุปนิสัยที่ 1 ถึงอุปนิสัยที่ 7 อุปนิสัยกลุ่มช่วยตนเองส่วนตน อุปนิสัยกลุ่มช่วยตนเองในสังคม และภาพรวมเจ็ดอุปนิสัยพัฒนาสู่ผู้มีประสิทธิผลสูง

อุปนิสัย	Correlation coefficient (Sig.)	
	เกรดเฉลี่ยภาคการศึกษาล่าสุด	เกรดเฉลี่ยสะสม
บัญชีอ้อมใจ	+	+
ความสมดุลในการดำเนินชีวิต	+	+
อุปนิสัยที่ 1 บี-โปรแอกทีฟ	+	+
อุปนิสัยที่ 2 เริ่มต้นด้วยจุดมุ่งหมายในใจ	+	+
อุปนิสัยที่ 3 ทำสิ่งที่สำคัญก่อน	+	+
อุปนิสัยที่ 4 คิดแบบชนะ/ชนะ	+	+
อุปนิสัยที่ 5 เข้าใจผู้อื่น ก่อนให้ผู้อื่นเข้าใจเรา	+	+
อุปนิสัยที่ 6 สนีกพลังประสานความต่าง	+	+
อุปนิสัยที่ 7 กลับเนื้อให้คมอยู่เสมอ	+	+
อุปนิสัยกลุ่มช่วยตนเองส่วนตน	+	+
อุปนิสัยกลุ่มช่วยตนเองในสังคม	+	+
ภาพรวมเจ็ดอุปนิสัยพัฒนาสู่ผู้มีประสิทธิผลสูง	+	+

+ มีความสัมพันธ์ระดับต่ำไปในทิศทางเดียวกัน

** ระดับนัยสำคัญน้อยกว่าหรือเท่ากับ 0.01

* ระดับนัยสำคัญน้อยกว่าหรือเท่ากับ 0.05

จากตาราง 117 พบว่า ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ผลการเรียนเฉลี่ยภาคการศึกษาล่าสุด ของนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันในระดับต่ำกับ

บัญชีชื่อใจ และที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 ผลการเรียนรู้เฉลี่ยภาคการศึกษาล่าสุด ของนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันในระดับต่ำกว่าความสมดุลงในการดำเนินชีวิต

ส่วนที่ 4 ความสัมพันธ์ของประสบการณ์ในการเรียนรู้เกี่ยวกับเจ็ดอุปนิสัยพัฒนาสู่ผู้มีประสิทธิผลสูง ที่มีต่อระดับบัญชีชื่อใจ ความสมดุลงของการดำเนินชีวิต อุปนิสัยที่ 1 ถึงอุปนิสัยที่ 7 อุปนิสัยกลุ่มชัยชนะส่วนตัว อุปนิสัยกลุ่มชัยชนะในสังคม และ ภาพรวมเจ็ดอุปนิสัยพัฒนาสู่ผู้มีประสิทธิผลสูง

พบว่านักศึกษาคณะวิศวกรรมและอุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ที่มีประสบการณ์ในการเรียนรู้เกี่ยวกับเจ็ดอุปนิสัยพัฒนาสู่ผู้มีประสิทธิผลสูงแตกต่างกันมีผลการทดสอบความแปรปรวน โดย Levene's Test for Equality of Variances ทุกการทดสอบมีค่านัยสำคัญทางสถิติมากกว่าค่าระดับนัยสำคัญที่กำหนด คือ 0.05 ดังนั้นแสดงว่าความแปรปรวนของข้อมูลทั้ง 2 ชุด ไม่แตกต่างกันในทุกการทดสอบอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับทางสถิติที่ระดับ 0.05 ยกเว้นการทดสอบบัญชีชื่อใจ พบว่ามีค่านัยสำคัญทางสถิติน้อยกว่าค่าระดับนัยสำคัญที่กำหนด คือ 0.05 ดังนั้นแสดงว่าความแปรปรวนของข้อมูลทั้ง 2 ชุด แตกต่างกัน โดยผู้มีประสบการณ์ในการเรียนรู้เกี่ยวกับเจ็ดอุปนิสัยพัฒนาสู่ผู้มีประสิทธิผลสูงมีค่าเฉลี่ยระดับมากกว่าผู้ไม่มีประสบการณ์ในการเรียนรู้เกี่ยวกับเจ็ดอุปนิสัยพัฒนาสู่ผู้มีประสิทธิผลสูงในทุกระดับอุปนิสัย

5.2 อภิปรายผล

จากสรุปผลการศึกษาเรื่อง การวัดระดับอุปนิสัยของนักศึกษาคณะวิศวกรรมและอุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ โดยใช้หลักการเจ็ดอุปนิสัยพัฒนาสู่ผู้มีประสิทธิผลสูงสามารถอภิปรายผลการศึกษาได้ดังนี้

บัญชีชื่อใจ

พบว่านักศึกษาคณะวิศวกรรมและอุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ มีระดับอุปนิสัยแสดงบัญชีชื่อใจอยู่ในระดับค่อนข้างมาก โดยการศึกษาของดลญา นันทิ (2554) พบว่ากลุ่มตัวอย่างนักศึกษาคณะอุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีภาพรวมระดับอุปนิสัยแสดงบัญชีชื่อใจในระดับค่อนข้างมาก ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาในอุปนิสัยย่อย การศึกษานี้พบว่า มีระดับอุปนิสัยย่อยในข้อ “ฉันเป็นคนรักสุขภาพและให้ความสำคัญต่อข้อผูกพัน” สูงที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาดลญา นันทิ (2554) ที่ได้อ้างอิงแล้ว รวมถึงสุภาวดี อุสิทธิ์ (2554) ซึ่งได้ศึกษาระดับ

อุปนิสัยของนักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และสุชาดา บัวบาน (2555) ซึ่งได้ศึกษาระดับอุปนิสัยของนักศึกษาคณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยพบว่านักศึกษามีระดับอุปนิสัยย่อยในข้อ “ฉันเป็นคนรักษาสัญญาและให้ความสำคัญต่อข้อผูกพัน” สูงที่สุดเช่นเดียวกัน

เมื่อพิจารณาคูณลักษณะทั่วไปพบว่า นักศึกษาคณะวิศวกรรมและอุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ที่มีเพศและอายุแตกต่างกัน มีระดับบิอ้อมใจที่ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับคลญา นันทดี (2554) โดยพบว่ากลุ่มตัวอย่างนักศึกษาคณะอุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ที่มีอายุและเพศแตกต่างกันมี มีระดับบิอ้อมใจที่ไม่แตกต่างกัน และนักศึกษาคณะวิศวกรรมและอุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ที่มีศึกษาอยู่ในสาขาวิชาที่แตกต่างกัน มีระดับบิอ้อมใจแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของคลญา นันทดี (2554) เช่นกัน แต่ในนักศึกษาคณะวิศวกรรมและอุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ที่ศึกษาในชั้นปีที่แตกต่างกัน มีระดับบิอ้อมใจที่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับการศึกษาของคลญา นันทดี (2554) ที่กลุ่มตัวอย่างนักศึกษาคณะอุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่ศึกษาในชั้นปีที่ต่างกัน มีระดับบิอ้อมใจที่ไม่แตกต่างกัน

ความสมดุลในการดำเนินชีวิต

จากการวัดระดับความสมดุลในการดำเนินชีวิต พบว่านักศึกษาคณะวิศวกรรมและอุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ มีระดับความสมดุลในการดำเนินชีวิตอยู่ในระดับค่อนข้างมาก ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของคลญา นันทดี (2554) โดยพบว่ากลุ่มตัวอย่างนักศึกษาคณะอุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีภาพรวมระดับความสมดุลในการดำเนินชีวิตในระดับค่อนข้างมาก ทั้งนี้เมื่อพิจารณาระดับอุปนิสัยย่อยพบว่า มีระดับอุปนิสัยย่อยในข้อ “ฉันทุ่มเทในสิ่งที่ฉันทำ แต่ไม่ถึงกับทำให้หมดแรงหรือหมดสภาพ” สูงที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับคลญา นันทดี (2554) ได้อ้างถึงแล้ว รวมถึงสุภาวดี อุลสิทธิ์ (2554) ซึ่งได้ศึกษาระดับอุปนิสัยของนักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และสุชาดา บัวบาน (2555) ซึ่งได้ศึกษาระดับอุปนิสัยของนักศึกษาคณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยพบว่านักศึกษามีระดับอุปนิสัยย่อยในข้อ “ฉันเป็นคนรักษาสัญญาและให้ความสำคัญต่อข้อผูกพัน” สูงที่สุดเช่นเดียวกัน

เมื่อพิจารณาคูณลักษณะทั่วไปพบว่า นักศึกษาคณะวิศวกรรมและอุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ที่มีเพศและสาขาวิชาที่แตกต่างกัน มีระดับความสมดุลในการดำเนินชีวิตที่ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับคลญา นันทดี (2554) โดยพบว่ากลุ่มตัวอย่างนักศึกษาคณะอุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ที่มีเพศและสาขาวิชาที่แตกต่างกัน มีระดับบิอ้อมใจ

ในการดำเนินชีวิตที่ไม่แตกต่างกัน แต่นักศึกษาคณะวิศวกรรมและอุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ที่มีอายุและศึกษาอยู่ในชั้นปีที่แตกต่างกัน มีระดับบิโอมใจแตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับการศึกษาของคลญา นันทดี (2554) ที่ศึกษาที่มีอายุและชั้นปีที่แตกต่างกัน มีระดับความสมดุลในการดำเนินชีวิตที่แตกต่างกัน

อุปนิสัยที่ 1 บี-โปรเอกทิฟ

จากการวัดระดับอุปนิสัยที่ 1 บี-โปรเอกทิฟพบว่านักศึกษาคณะวิศวกรรมและอุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ มีระดับอุปนิสัยที่ 1 บี-โปรเอกทิฟอยู่ในระดับค่อนข้างมาก ซึ่งไม่สอดคล้องกับการศึกษาของคลญา นันทดี (2554) ที่พบว่านักศึกษาคณะอุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีระดับอุปนิสัยที่ 1 อยู่ในระดับมาก และเป็นอุปนิสัยที่กลุ่มตัวอย่างให้คะแนนในลำดับที่ 4 ซึ่งไม่ใกล้เคียงกับการศึกษานี้ซึ่งพบว่าระดับอุปนิสัยนี้อยู่ในลำดับที่ 2 ของอุปนิสัยทั้ง 7 ประการ รวมถึงไม่สอดคล้องกับการศึกษาของสุภาวดี อุสิทธิ์ (2554) ซึ่งได้ศึกษาระดับอุปนิสัยของนักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยพบว่าระดับอุปนิสัยที่ 1 การเป็นฝ่ายเริ่มต้นทำก่อนอยู่ในระดับมาก และอยู่ในลำดับที่ 1 ของอุปนิสัยทั้ง 7 ประการ

เมื่อพิจารณาระดับอุปนิสัยย่อยพบว่านักศึกษาคณะวิศวกรรมและอุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ มีระดับอุปนิสัยย่อยในข้อ “ฉันควบคุมชีวิตตัวเองได้” สูงที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับคลญา นันทดี (2554) ซึ่งได้ศึกษาระดับอุปนิสัยของนักศึกษาคณะอุตสาหกรรมศาสตร์ สุภาวดี อุสิทธิ์ (2554) ซึ่งได้ศึกษาระดับอุปนิสัยของนักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และสุชาดา บัวบาน (2555) ซึ่งได้ศึกษาระดับอุปนิสัยของนักศึกษาคณะเกษตรศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยพบว่าทั้งสามการศึกษามีระดับอุปนิสัยย่อยในข้อ “ฉันควบคุมชีวิตตัวเองได้” สูงที่สุดเช่นเดียวกัน

อุปนิสัยที่ 2 เริ่มต้นด้วยจุดหมายในใจ

จากการวัดระดับอุปนิสัยที่ 2 เริ่มต้นด้วยจุดหมายในใจพบว่านักศึกษาคณะวิศวกรรมและอุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ มีระดับอุปนิสัยที่ 2 เป็นฝ่ายเริ่มต้นทำก่อนอยู่ในระดับค่อนข้างมาก ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของคลญา นันทดี (2554) ที่พบว่านักศึกษาคณะอุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีระดับอุปนิสัยที่ 2 อยู่ในระดับค่อนข้างมาก และเป็นอุปนิสัยที่กลุ่มตัวอย่างให้คะแนนในลำดับที่ 6 ซึ่งใกล้เคียงกับการศึกษานี้ ซึ่งพบว่าระดับอุปนิสัยนี้อยู่ในลำดับที่ 5 ของอุปนิสัยทั้ง 7 ประการ รวมถึงการศึกษาของสุภาวดี อุสิทธิ์ (2554) ซึ่งได้ศึกษาระดับอุปนิสัยของนักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และสุชาดา บัวบาน (2555)

ซึ่งได้ศึกษาระดับอุปนิสัยของนักศึกษาคณะเกษตรศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่โดยพบว่าระดับอุปนิสัยที่ 2 เป็นฝ่ายเริ่มต้นทำก่อนอยู่ในลำดับที่ 5 และ 6 ตามลำดับของอุปนิสัยทั้ง 7 ประการ

เมื่อพิจารณาระดับอุปนิสัยย่อยพบว่านักศึกษาคณะวิศวกรรมและอุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ มีระดับอุปนิสัยย่อยในข้อ “ฉันรู้ว่าฉันต้องการความสำเร็จอะไรในชีวิต” สูงที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับคลญา นันทดี (2554) ซึ่งได้ศึกษาระดับอุปนิสัยของนักศึกษาคณะอุตสาหกรรมศาสตร์ สุภาวดี อุตีทธิ (2554) ซึ่งได้ศึกษาระดับอุปนิสัยของนักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และสุชาดา บัวบาน (2555) ซึ่งได้ศึกษาระดับอุปนิสัยของนักศึกษาคณะเกษตรศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยพบว่าทั้งสามการศึกษา มีระดับอุปนิสัยย่อยในข้อ “ฉันรู้ว่าฉันต้องการความสำเร็จอะไรในชีวิต” สูงที่สุดเช่นเดียวกัน

อุปนิสัยที่ 3 ทำสิ่งที่สำคัญก่อน

จากการวัดระดับอุปนิสัยที่ 3 ทำสิ่งที่สำคัญก่อนพบว่านักศึกษาคณะวิศวกรรมและอุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ มีระดับอุปนิสัยที่ 3 ทำสิ่งที่สำคัญก่อนอยู่ในระดับค่อนข้างมาก ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของคลญา นันทดี (2554) ที่พบว่านักศึกษาคณะอุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีระดับอุปนิสัยที่ 3 อยู่ในระดับค่อนข้างมาก และเป็นอุปนิสัยที่กลุ่มตัวอย่างให้คะแนนในลำดับต่ำที่สุด ซึ่งเหมือนกับการศึกษานี้ ซึ่งพบว่าระดับอุปนิสัยนี้อยู่ในลำดับต่ำที่สุดของอุปนิสัยทั้ง 7 ประการ รวมถึงการศึกษาของสุภาวดี อุตีทธิ (2554) ซึ่งได้ศึกษาระดับอุปนิสัยของนักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และสุชาดา บัวบาน (2555) ซึ่งได้ศึกษาระดับอุปนิสัยของนักศึกษาคณะเกษตรศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีระดับอุปนิสัยที่ 3 ทำสิ่งที่สำคัญก่อนอยู่ในลำดับต่ำที่สุดของอุปนิสัยทั้ง 7 ประการเช่นกัน

เมื่อพิจารณาระดับอุปนิสัยย่อยพบว่านักศึกษาคณะวิศวกรรมและอุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ มีระดับอุปนิสัยย่อยในข้อ “สิ่งต่างๆ ที่ฉันทำทุกวันมีความหมายและเป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยให้ฉันประสบความสำเร็จในชีวิต” สูงที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับคลญา นันทดี (2554) ซึ่งได้ศึกษาระดับอุปนิสัยของนักศึกษาคณะอุตสาหกรรมศาสตร์ สุภาวดี อุตีทธิ (2554) ซึ่งได้ศึกษาระดับอุปนิสัยของนักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และสุชาดา บัวบาน (2555) ซึ่งได้ศึกษาระดับอุปนิสัยของนักศึกษาคณะเกษตรศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยพบว่าทั้งสามการศึกษา มีระดับอุปนิสัยย่อยในข้อ “สิ่งต่างๆ ที่ฉันทำทุกวันมีความหมายและเป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยให้ฉันประสบความสำเร็จในชีวิต” สูงที่สุดเช่นเดียวกัน

อุปนิสัยที่ 4 การคิดแบบชนะ/ชนะ

จากการวัดระดับอุปนิสัยที่ 4 การคิดแบบชนะ/ชนะพบว่านักศึกษาคณะวิศวกรรมและอุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ มีระดับอุปนิสัยที่ 4 หลักการเป็นฝ่ายเริ่มต้นทำก่อนอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของคลญา นันทดี (2554) ที่พบว่านักศึกษาคณะอุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีระดับอุปนิสัยที่ 4 อยู่ในระดับมาก แต่เป็นอุปนิสัยที่กลุ่มตัวอย่างให้คะแนนในลำดับที่ 4 ซึ่งไม่ใกล้เคียงกับการศึกษานี้ ซึ่งมีระดับอุปนิสัยนี้อยู่ในลำดับที่ 2 ของอุปนิสัยทั้ง 7 ประการ แต่สอดคล้องกับการศึกษาของสุภาวดี อุสิทธิ์ (2554) ซึ่งได้ศึกษาระดับอุปนิสัยของนักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และสุชาดา บัวบาน (2555) ซึ่งได้ศึกษาระดับอุปนิสัยของนักศึกษาคณะเกษตรศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่โดยพบว่าระดับอุปนิสัยที่ 4 การคิดแบบชนะ/ชนะอยู่ในลำดับที่ 3 และ 1 ตามลำดับของอุปนิสัยทั้ง 7 ประการ

เมื่อพิจารณาระดับอุปนิสัยย่อยพบว่านักศึกษาคณะวิศวกรรมและอุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ มีระดับอุปนิสัยย่อยในข้อ “ฉันให้ความร่วมมือกับผู้อื่น” สูงที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับสุภาวดี อุสิทธิ์ (2554) ซึ่งได้ศึกษาระดับอุปนิสัยของนักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และสุชาดา บัวบาน (2555) ซึ่งได้ศึกษาระดับอุปนิสัยของนักศึกษาคณะเกษตรศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่ามีระดับอุปนิสัยย่อยในข้อ “ฉันให้ความร่วมมือกับผู้อื่น” สูงที่สุดเช่นเดียวกัน

อุปนิสัยที่ 5 เข้าใจผู้อื่น ก่อนจะให้ผู้อื่นเข้าใจเรา

จากการวัดระดับอุปนิสัยที่ 5 เข้าใจผู้อื่น ก่อนจะให้ผู้อื่นเข้าใจเราพบว่านักศึกษาคณะวิศวกรรมและอุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ มีระดับอุปนิสัยที่ 5 เข้าใจผู้อื่น ก่อนจะให้ผู้อื่นเข้าใจเราอยู่ในระดับมาก ซึ่งไม่สอดคล้องกับการศึกษาของคลญา นันทดี (2554) ที่พบว่านักศึกษาคณะอุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีระดับอุปนิสัยที่ 5 อยู่ในระดับค่อนข้างมาก แต่เป็นอุปนิสัยที่กลุ่มตัวอย่างให้คะแนนในลำดับที่ 3 ซึ่งเท่ากับการศึกษานี้ โดยมีระดับอุปนิสัยนี้อยู่ในลำดับที่ 3 ของอุปนิสัยทั้ง 7 ประการเช่นเดียวกัน อีกทั้งยังสอดคล้องกับการศึกษาของสุภาวดี อุสิทธิ์ (2554) ซึ่งได้ศึกษาระดับอุปนิสัยของนักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และสุชาดา บัวบาน (2555) ซึ่งได้ศึกษาระดับอุปนิสัยของนักศึกษาคณะเกษตรศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่โดยพบว่าทั้งสองการศึกษามีระดับอุปนิสัยที่ 5 เข้าใจผู้อื่น ก่อนจะให้ผู้อื่นเข้าใจเราอยู่ในลำดับที่ 4 ของอุปนิสัยทั้ง 7 ประการ

เมื่อพิจารณาระดับอุปนิสัยย่อยพบว่านักศึกษาคณะวิศวกรรมและอุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ มีระดับอุปนิสัยย่อยในข้อ “ฉันพยายามทำความเข้าใจถึงมุมมองของ

ผู้อื่น” สูงที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับคลญา นันทิ (2554) ซึ่งได้ศึกษาระดับอุปนิสัยของนักศึกษาคณะ
 อุตสาหกรรมศาสตร์ สุภาวดี อุสิทธิ์ (2554) ซึ่งได้ศึกษาระดับอุปนิสัยของนักศึกษาคณะ
 วิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และสุชาดา บัวบาน (2555) ซึ่งได้ศึกษาระดับอุปนิสัยของ
 นักศึกษาคณะเกษตรศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยพบว่าทั้งสามการศึกษา มีระดับอุปนิสัยย่อย
 ในข้อ “ฉันพยายามทำความเข้าใจถึงมุมมองของผู้อื่น” สูงที่สุดเช่นเดียวกัน

อุปนิสัยที่ 6 ฝึกพลังประสานความต่าง

จากการวัดระดับอุปนิสัยที่ 6 การฝึกพลังประสานความต่างพบว่านักศึกษาคณะ
 วิศวกรรมและอุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ มีระดับอุปนิสัยที่ 6 ฝึกพลังประสานความ
 ต่างอยู่ในระดับค่อนข้างมาก ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของคลญา นันทิ (2554) ที่พบว่านักศึกษาคณะ
 อุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีระดับอุปนิสัยที่ 6 อยู่ในระดับค่อนข้างมาก และ
 เป็นอุปนิสัยที่กลุ่มตัวอย่างให้คะแนนในลำดับที่ 5 ซึ่งใกล้เคียงกับการศึกษานี้ ซึ่งมีระดับอุปนิสัยนี้
 อยู่ในลำดับที่ 6 ของอุปนิสัยทั้ง 7 ประการ รวมถึงสอดคล้องกับการศึกษาของสุภาวดี อุสิทธิ์ (2554)
 ซึ่งได้ศึกษาระดับอุปนิสัยของนักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และสุชาดา บัว
 บาน (2555) ซึ่งได้ศึกษาระดับอุปนิสัยของนักศึกษาคณะเกษตรศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดย
 พบว่ามีระดับอุปนิสัยที่ 6 ฝึกพลังประสานความต่างอยู่ในลำดับที่ 6 และ 5 ตามลำดับของอุปนิสัย
 ทั้ง 7 ประการ

เมื่อพิจารณาระดับอุปนิสัยย่อยพบว่านักศึกษาคณะวิศวกรรมและอุตสาหกรรม
 เกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ มีระดับอุปนิสัยย่อยในข้อ “ฉันให้ความสำคัญและค้นหาสิ่งที่อยู่ภายใน
 ใจของผู้อื่น” สูงที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับคลญา นันทิ (2554) ซึ่งได้ศึกษาระดับอุปนิสัยของนักศึกษาคณะ
 อุตสาหกรรมศาสตร์ สุภาวดี อุสิทธิ์ (2554) ซึ่งได้ศึกษาระดับอุปนิสัยของนักศึกษาคณะ
 วิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และสุชาดา บัวบาน (2555) ซึ่งได้ศึกษาระดับอุปนิสัยของ
 นักศึกษาคณะเกษตรศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยพบว่าทั้งสามการศึกษา มีระดับอุปนิสัยย่อย
 ในข้อ “ฉันให้ความสำคัญและค้นหาสิ่งที่อยู่ภายในใจของผู้อื่น” สูงที่สุดเช่นเดียวกัน

อุปนิสัยที่ 7 ลับเลื่อยให้คมอยู่เสมอ

จากการวัดระดับอุปนิสัยที่ 7 ลับเลื่อยให้คมอยู่เสมอพบว่านักศึกษาคณะวิศวกรรม
 และอุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ มีระดับอุปนิสัยที่ 7 การลับเลื่อยให้คมอยู่เสมออยู่
 ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของคลญา นันทิ (2554) ที่พบว่านักศึกษาคณะ
 อุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีระดับอุปนิสัยที่ 5 อยู่ในระดับมาก และเป็นอุปนิสัยที่

กลุ่มตัวอย่างให้คะแนนในลำดับสูงที่สุด ซึ่งเท่ากับการศึกษานี้ ซึ่งมีระดับอุปนิสัยอยู่ในลำดับสูงที่สุดของอุปนิสัยทั้ง 7 ประการเช่นเดียวกัน รวมถึงสอดคล้องกับการศึกษาของสุภาวดี อุสิทธิ์ (2554) ซึ่งได้ศึกษาระดับอุปนิสัยของนักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และ สุชาดา บัวบาน (2555) ซึ่งได้ศึกษาระดับอุปนิสัยของนักศึกษาคณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยพบว่าทั้งสองการศึกษามีระดับอุปนิสัยที่ 7 ลับเลื้อยให้คมอยู่เสมออยู่ในลำดับที่ 2 ของอุปนิสัยทั้ง 7 ประการ

เมื่อพิจารณาระดับอุปนิสัยย่อยพบว่านักศึกษาคณะวิศวกรรมและอุตสาหกรรม เกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ มีระดับอุปนิสัยย่อยในข้อ “ฉันใช้เวลาในการหาความหมายและความสุขในชีวิต” สูงที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับคลญา นันทดี (2554) ซึ่งได้ศึกษาระดับอุปนิสัยของนักศึกษาคณะอุตสาหกรรม เกษตร สุภาวดี อุสิทธิ์ (2554) ซึ่งได้ศึกษาระดับอุปนิสัยของนักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และสุชาดา บัวบาน (2555) ซึ่งได้ศึกษาระดับอุปนิสัยของนักศึกษาคณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยพบว่าทั้งสามการศึกษามีระดับอุปนิสัยย่อยในข้อ “ฉันใช้เวลาในการหาความหมายและความสุขในชีวิต” สูงที่สุดเช่นเดียวกัน

5.3 ข้อค้นพบจากการศึกษา

ข้อค้นพบจากการศึกษาค้นคว้าแบบอิสระครั้งนี้ มีข้อค้นพบดังนี้
นักศึกษาคณะวิศวกรรมและอุตสาหกรรม เกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ มีระดับอุปนิสัยที่ 7 ลับเลื้อยให้คมอยู่เสมอสูงที่สุด และมีระดับอุปนิสัยที่ 3 ทำสิ่งที่สำคัญก่อนดำที่ที่สุด กลุ่มตัวอย่างนักศึกษาเพศชายมีค่าเฉลี่ยระดับอุปนิสัยสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างนักศึกษา เพศหญิง

กลุ่มตัวอย่างที่กำลังศึกษาในชั้นปีที่ 3 มีค่าเฉลี่ยระดับอุปนิสัยสูงที่สุด รองลงมา เป็นกลุ่มตัวอย่างที่กำลังศึกษาในชั้นปีที่ 2 โดยกลุ่มตัวอย่างที่กำลังศึกษาในชั้นปีที่ 3 มีค่าเฉลี่ยระดับอุปนิสัยมากที่สุด คือ กลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะในสังคม ความสมดุลในการดำเนินชีวิต บัญชีออมใจ ภาพรวมเจ็ดอุปนิสัยพัฒนาสู่ผู้มีประสิทธิผลสูง และกลุ่มอุปนิสัยชัยชนะส่วนตัว ตามลำดับ

เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างตามสาขาวิชาที่ศึกษา พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาใน สาขาวิชา วิศวกรรมเกษตร มีค่าเฉลี่ยระดับอุปนิสัยสูงที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยระดับอุปนิสัยมากที่สุด คือ บัญชีออมใจ กลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะส่วนตัว ภาพรวมเจ็ดอุปนิสัยพัฒนาสู่ผู้มีประสิทธิผลสูง ความสมดุลในการดำเนินชีวิต และกลุ่มอุปนิสัยชัยชนะในสังคม ตามลำดับ

กลุ่มตัวอย่างที่มีเกรดเฉลี่ยภาคการศึกษาล่าสุดอยู่ในช่วง 2.00 – 2.49 มีค่าเฉลี่ยระดับอุปนิสัยสูงที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยระดับอุปนิสัยมากที่สุด คือ อุปนิสัยบัญชีออมใจ กลุ่มอุปนิสัย

เพื่อชัยชนะส่วนตัวคน สมดุลในการดำเนินชีวิต กลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะในสังคม และภาพรวมเจ็ด
อุปนิสัยพัฒนาสู่ผู้มีประสิทธิผลสูง

กลุ่มตัวอย่างที่มีเกรดเฉลี่ยสะสมอยู่ในช่วง 2.00 – 2.49 มีค่าเฉลี่ยระดับอุปนิสัยสูง
ที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยระดับอุปนิสัยมากที่สุด คือ กลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะในสังคม ภาพรวมเจ็ด
อุปนิสัยพัฒนาสู่ผู้มีประสิทธิผลสูงสูงที่สุด และความกลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะส่วนตัว ตามลำดับ
และกลุ่มตัวอย่างที่มีเกรดเฉลี่ยสะสมอยู่ในช่วง 3.0 - 3.49 และ 3.50 ขึ้นไป มีค่าเฉลี่ยบัญชีออมใจ
และความสมดุลในการดำเนินชีวิตมากที่สุดตามลำดับ

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นบุตรคนโตมีค่าเฉลี่ยระดับอุปนิสัยสูงที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยระดับ
อุปนิสัยมากที่สุด คือ กลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะในสังคม ความสมดุลในการดำเนินชีวิต กลุ่มอุปนิสัย
เพื่อชัยชนะส่วนตัว ภาพรวมเจ็ดอุปนิสัยพัฒนาสู่ผู้มีประสิทธิผลสูง และบัญชีออมใจตามลำดับ

กลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่กับเพื่อนเป็นส่วนใหญ่ มีระดับค่าเฉลี่ยภาพรวมเจ็ดอุปนิสัย
พัฒนาสู่ผู้มีประสิทธิผลสูงและกลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะในสังคมสูงที่สุด และกลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่
กับญาติพี่น้องเป็นส่วนใหญ่มีระดับค่าเฉลี่ยบัญชีออมใจ กลุ่มอุปนิสัยชัยชนะส่วนตัว และความ
สมดุลในการดำเนินชีวิต สูงที่สุดตามลำดับ

เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างตามสถานภาพของบิดา/มารดา พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่บิดา
และ/หรือ มารดาเสียชีวิต มีค่าเฉลี่ยระดับอุปนิสัยสูงที่สุด ระดับอุปนิสัยมากที่สุด คือ บัญชีออมใจ
ความสมดุลในการดำเนินชีวิต กลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะในสังคม ภาพรวมเจ็ดอุปนิสัยพัฒนาสู่ผู้มี
ประสิทธิผลสูง และกลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะส่วนตัวตามลำดับ

กลุ่มตัวอย่างที่มีเพื่อนสนิท 8 คนขึ้นไป มีค่าเฉลี่ยระดับความสมดุลในการดำเนิน
ชีวิต กลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะส่วนตัวและภาพรวมเจ็ดอุปนิสัยพัฒนาสู่ผู้มีประสิทธิผลสูง สูงที่สุด
ตามลำดับ และกลุ่มตัวอย่างที่มีเพื่อนสนิทน้อยกว่า 3 คน มีค่าเฉลี่ยระดับบัญชีออมใจ และกลุ่ม
อุปนิสัยเพื่อชัยชนะในสังคมสูงที่สุดตามลำดับ

กลุ่มตัวอย่างที่เคยทำงาน หรือ มีรายได้เสริม มีค่าเฉลี่ยระดับอุปนิสัยกลุ่มอุปนิสัย
เพื่อชัยชนะในสังคม กลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะส่วนตัว ภาพรวมเจ็ดอุปนิสัยพัฒนาสู่ผู้มีประสิทธิผล
สูงและความสมดุลในการดำเนินชีวิตสูงที่สุดตามลำดับ และกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เคยทำงาน หรือ มี
รายได้เสริมมีค่าเฉลี่ยระดับบัญชีออมใจสูงที่สุด

กลุ่มตัวอย่างที่เคยมีประสบการณ์การเป็นผู้ริเริ่ม ผู้นำ หรือผู้มีส่วนร่วมในการจัด
กิจกรรมมีค่าเฉลี่ยระดับอุปนิสัยกลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะในสังคม ความสมดุลในการดำเนินชีวิต
กลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะส่วนตัว และภาพรวมเจ็ดอุปนิสัยพัฒนาสู่ผู้มีประสิทธิผลสูงสูงที่สุด

ตามลำดับ และกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เคยมีประสบการณ์การเป็นผู้ริเริ่ม ผู้นำ หรือผู้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมมีค่าเฉลี่ยระดับบัญชีอ้อมใจสูงที่สุด

กลุ่มตัวอย่างที่เคยมีประสบการณ์ในการเข้าร่วมกิจกรรมโดยสมัครใจมีค่าเฉลี่ยระดับอุปนิสัยสูงที่สุดทุกระดับประกอบด้วย กลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะในสังคม ระดับบัญชีอ้อมใจ ความสมดุลในการดำเนินชีวิต ภาพรวมเจตอุปนิสัยพัฒนาสู่ผู้มีประสิทธิผลสูง และกลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะส่วนตนตามลำดับ

กลุ่มตัวอย่างที่มีความเต็มใจเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางสโมสรนักศึกษา คณะหรือมหาวิทยาลัยจัดให้ในระดับเต็มอย่างยิ่ง มีค่าเฉลี่ยระดับอุปนิสัยกลุ่มชัยชนะเพื่อสังคม และความสมดุลในการดำเนินชีวิตมากที่สุดตามลำดับ และกลุ่มตัวอย่างที่มีความเต็มใจเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางสโมสรนักศึกษา คณะหรือมหาวิทยาลัยจัดให้ในระดับไม่เต็มอย่างยิ่งมีค่าเฉลี่ยระดับบัญชีอ้อมใจ กลุ่มอุปนิสัยชัยชนะส่วนตน และภาพรวมเจตอุปนิสัยพัฒนาสู่ผู้มีประสิทธิผลสูง สูงที่สุดตามลำดับ

กลุ่มตัวอย่างที่เคยมีประสบการณ์ในการเรียนรู้เกี่ยวกับเจตอุปนิสัยของผู้มีประสิทธิผลสูงมีค่าเฉลี่ยระดับอุปนิสัยสูงที่สุดทุกระดับประกอบด้วย กลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะในสังคม ระดับบัญชีอ้อมใจ ความสมดุลในการดำเนินชีวิต ภาพรวมเจตอุปนิสัยพัฒนาสู่ผู้มีประสิทธิผลสูง และกลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะส่วนตนตามลำดับ

ตารางที่ 118 สรุปผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับอุปนิสัยโดยเรียงลำดับจากอุปนิสัยที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปน้อยที่สุด

ลำดับ ค่าเฉลี่ย อุปนิสัย	วิศวกรรมและ อุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ (ณัฐกานต์ ปิ่นหย่า)	วิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัย เชียงใหม่ (สุภาวดี อูธิธิ์)	อุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัย เชียงใหม่ (ดลญา นันทดี)	เกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัย เชียงใหม่ (สุชาดา บัวบาน)
1	อุปนิสัยที่ 7	อุปนิสัยที่ 1	อุปนิสัยที่ 7	อุปนิสัยที่ 4
2	อุปนิสัยที่ 4	อุปนิสัยที่ 7	อุปนิสัยที่ 1	อุปนิสัยที่ 7
3	อุปนิสัยที่ 5	อุปนิสัยที่ 4	อุปนิสัยที่ 5	อุปนิสัยที่ 1
4	อุปนิสัยที่ 1	อุปนิสัยที่ 5	อุปนิสัยที่ 4	อุปนิสัยที่ 5
5	อุปนิสัยที่ 2	อุปนิสัยที่ 2	อุปนิสัยที่ 6	อุปนิสัยที่ 2
6	อุปนิสัยที่ 6	อุปนิสัยที่ 6	อุปนิสัยที่ 2	อุปนิสัยที่ 6
7	อุปนิสัยที่ 3	อุปนิสัยที่ 3	อุปนิสัยที่ 3	อุปนิสัยที่ 3

จากตารางที่ 118 พบว่าอุปนิสัยที่ 2 เริ่มต้นด้วยจุดมุ่งหมายในใจ อุปนิสัยที่ 3 ทำสิ่งที่สำคัญก่อน และอุปนิสัยที่ 6 ฝึกพลังประสานความต่าง เป็นกลุ่มอุปนิสัยที่อยู่ในสามลำดับที่ต่ำสุด ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ คลญา นันทดี (2554) ซึ่งศึกษาระดับอุปนิสัยของนักศึกษาคณะอุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ สุภาวดี อุตสิทธิ์ (2554) ซึ่งศึกษาระดับอุปนิสัยของนักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และสุชาดา บัวบาน (2555) ซึ่งได้ศึกษาระดับอุปนิสัยของนักศึกษาคณะเกษตรศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยพบว่าทั้งสามการศึกษามีระดับอุปนิสัยที่ 2 เริ่มต้นด้วยจุดมุ่งหมายในใจ อุปนิสัยที่ 3 ทำสิ่งที่สำคัญก่อน และอุปนิสัยที่ 6 ฝึกพลังประสานความต่างเป็นกลุ่มอุปนิสัยที่อยู่ในสามลำดับที่ต่ำสุดเช่นกัน อีกทั้งอุปนิสัยที่ 3 ทำสิ่งที่สำคัญก่อน มีค่าเฉลี่ยอุปนิสัยอยู่ในลำดับที่ต่ำที่สุดทั้งสี่การศึกษา

5.4 ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาค้นคว้าแบบอิสระครั้งนี้ ทำให้ทราบระดับอุปนิสัยของนักศึกษาคณะวิศวกรรมและอุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ โดยใช้หลักการเจ็ดอุปนิสัยพัฒนาผู้ที่มีประสิทธิผลสูง ทำให้ทราบความแตกต่างของระดับอุปนิสัย และความสัมพันธ์ระหว่างระดับอุปนิสัยกับคุณลักษณะทั่วไปของนักศึกษาคณะวิศวกรรมและอุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ซึ่งทำให้นักศึกษาหรือผู้ที่สนใจสามารถนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้ไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาระดับอุปนิสัยทั้ง 7 ประการอันนำไปสู่การเป็นผู้ที่มีประสิทธิผลสูงได้ต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับนักศึกษา

นักศึกษาคณะวิศวกรรมและอุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ควรนำหลักการอุปนิสัยเจ็ดประการพัฒนาผู้ที่มีประสิทธิผลสูงมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคม โดยการวิเคราะห์ระดับอุปนิสัยของตนเองอย่างสม่ำเสมอ หาแนวทางใหม่ๆ เช่น การเข้ารับการอบรมเพื่อพัฒนาบุคลิกภาพ การศึกษาวิถีแนวทางในการดำเนินชีวิตของบุคคลตัวอย่างที่ประสบความสำเร็จในชีวิตหรือที่ตนชื่นชอบและนำมาประยุกต์ใช้กับการดำเนินชีวิตของตนเอง การเข้าค่ายหรือมีส่วนร่วมในการเป็นผู้ริเริ่มจัดกิจกรรมทั้งในคณะฯ และนอกคณะ ซึ่งปัจจุบันสามารถหาได้ไม่ยากนัก จากทั้งสื่อสิ่งพิมพ์และสื่อจากอินเทอร์เน็ต โดยสิ่งเหล่านี้จะส่งผลให้เกิดการพัฒนา ลักษณะความเป็นผู้นำ รวมถึงเกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่องในทุกระดับอุปนิสัย นอกจากนี้นักศึกษาควรให้ความสำคัญกับอุปนิสัยที่ไม่มีการพัฒนาหรือพัฒนาช้า ซึ่งจากการศึกษาระดับอุปนิสัยของนักศึกษาคณะวิศวกรรมและอุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้โดยใช้หลักการเจ็ดอุปนิสัยเพื่อพัฒนาผู้ที่มีประสิทธิผลสูง พบว่าค่าเฉลี่ยระดับอุปนิสัยในแต่ละอุปนิสัยของอุปนิสัยทั้ง 7 ประการ

นั้นอยู่ในระดับค่อนข้างมากจนถึงระดับมาก โดยที่ภาพรวมเจ็ดอุปนิสัยพัฒนาผู้ที่มีประสิทธิผลสูงของนักศึกษาคณะวิศวกรรมและอุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ อยู่ในระดับค่อนข้างมาก แต่ทั้งนี้ นักศึกษาควรรู้จักพัฒนาตนเองเพื่อให้เป็นบุคคลที่มีประสิทธิผลสูงอยู่เสมอ อันจะนำไปสู่ความเจริญก้าวหน้าทั้งด้านการเรียน สังคม และก่อให้เกิดความสุขในการดำเนินชีวิตต่อไปในภายภาคหน้า

นอกจากนี้จากการศึกษายังพบว่าอุปนิสัยที่ 2 เริ่มต้นด้วยจุดหมายในใจ อุปนิสัยที่ 3 ทำสิ่งที่สำคัญก่อน และอุปนิสัยที่ 6 ฝึกพลังประสานความต่าง มีระดับค่าเฉลี่ยอยู่ในสามลำดับสุดท้ายทั้ง 4 การศึกษาดังที่กล่าวมาข้างต้น ซึ่งทั้งสามอุปนิสัยล้วนมีความสัมพันธ์กัน โดยหากไม่มีทราบว่าตนชอบสิ่งใด ไม่มีจุดหมายในการดำเนินชีวิต ก็จะส่งผลให้ไม่ทราบว่าสิ่งใดสำคัญ สิ่งใดควรทำก่อนหรือหลัง อันจะส่งผลให้ไม่สามารถเข้าใจและจัดลำดับความสำคัญของกิจกรรมต่างๆ ในชีวิตได้เนื่องจากไม่รู้ว่าจะคนทำไปเพื่ออะไร และจะได้รับผลลัพธ์ใด ซึ่งการขาดอุปนิสัยทั้งสองจะเป็นส่วนที่ทำให้ไม่สามารถพัฒนาอุปนิสัยจนเกิดชัยชนะส่วนตนได้ ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนาอุปนิสัยไปสู่ชัยชนะในสังคม หรือการพัฒนาเพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุขทั้งตนเองและส่วนรวม ดังนั้นนักศึกษาจึงควรให้ความสนใจและพัฒนาอุปนิสัยดังกล่าวซึ่งโดยมีแนวทางดังต่อไปนี้

1. อุปนิสัยที่ 2 เริ่มต้นด้วยจุดหมายในใจ เป็นอุปนิสัยที่กลุ่มตัวอย่างมีอยู่ในระดับค่อนข้างมาก แต่อยู่ในสามลำดับสุดท้ายของทั้ง 7 อุปนิสัย โดยนักศึกษามีค่าเฉลี่ยอุปนิสัยย่อย “ฉันเริ่มต้นแต่ละสัปดาห์ด้วยเป้าหมายที่ชัดเจนว่า ฉันต้องการทำอะไรให้สำเร็จ” อยู่ในระดับต่ำที่สุด ดังนั้นนักศึกษาควรรู้จักฝึกฝนตั้งเป้าหมายให้ตนเองว่าตนเองต้องทำอะไรบ้าง วางแผนกิจกรรมในแต่ละสัปดาห์ว่าต้องทำอะไรบ้าง สิ่งใดสำคัญและจำเป็นต้องทำให้ลุล่วงก่อน โดยอาจทำเป็นตารางงานประจำสัปดาห์ติดไว้ที่ผนังที่ห้อง หรือในจุดที่สามารถเห็นได้ชัดเจนเพื่อเป็นการเตือนตนเองอยู่ตลอดเวลาที่ต้องทำอะไร และจัดลำดับความสำคัญของงาน โดยไม่ควรให้งานสำคัญกลายเป็นงานที่เร่งด่วน ควรทำงานสำคัญแต่เนิ่นๆ ในเวลาที่ยังไม่จัดว่าเป็นงานเร่งด่วน และควรทำการประเมินงานนั้นว่าสำเร็จไปกี่เปอร์เซ็นต์ มีปัญหาเกิดขึ้นหรือไม่ และจะสามารถแก้ไขปัญหานั้นได้อย่างไร นอกจากการวางแผนในแต่ละสัปดาห์แล้วการวางเป้าหมายในชีวิตก็นับเป็นเรื่องที่สำคัญ นักศึกษาควรค้นหาสิ่งที่ตนชอบ และให้ความสำคัญกับสิ่งนั้น หากมีปัญหาควรฝ่าฟันอุปสรรคไปให้ได้ อันจะทำให้ตัวนักศึกษาเกิดการพัฒนาตนเองและประสบความสำเร็จในชีวิตได้อย่างมีความสุข

2. อุปนิสัยที่ 3 ทำสิ่งที่สำคัญก่อนเป็นอุปนิสัยที่กลุ่มตัวอย่างมีอยู่ในระดับต่ำที่สุดในภาพรวม ซึ่งเมื่อพิจารณาในอุปนิสัยย่อยลงไปอีกจะพบว่านักศึกษามีอุปนิสัยย่อยฉันมีวินัยในการทำตามแผนต่างๆ (ไม่ผัดวันประกันพรุ่ง ไม่ปล่อยเวลาให้สูญเปล่า และอื่นๆ) และฉันไม่ยอมให้

กิจกรรมต่างๆ ที่สำคัญที่ต้องทำในชีวิตหายไปเพราะกิจกรรมที่วุ่นวายอื่นๆ ในแต่ละวันอยู่ระดับต่ำสุด ดังนั้นนักศึกษาจึงควรตระหนักและให้ความสำคัญกับอุปนิสัยในส่วนนี้เป็นพิเศษ เช่น การทำตารางเวลาในแต่ละวัน ทำตารางจัดลำดับความสำคัญของสิ่งที่จะต้องทำก่อน เป็นต้น ซึ่งการฝึกฝนตนเองให้รู้จักแบ่งเวลาให้เหมาะสม รู้จักจัดลำดับความสำคัญของสิ่งต่างๆ และวางแผนดำเนินการโดยไม่ผัดวันประกันพรุ่ง จะทำให้เกิดวินัยและจนกลายติดเป็นนิสัย นอกจากนี้ นักศึกษาควรรู้จักหาแนวทางใหม่ๆ เพื่อให้เกิดการพัฒนาในระดับอุปนิสัยให้ดียิ่งขึ้นอยู่เสมอ

3. จากการศึกษาพบว่า นักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ที่มีเกรดเฉลี่ยภาคการศึกษาต่ำสุดแตกต่างกัน มีระดับภาพรวมเจ็ดอุปนิสัยพัฒนาสู่ผู้มีประสิทธิภาพสูงแตกต่างกัน ดังนั้นนักศึกษาที่มีเกรดที่คิดว่าควรรู้จักซักจูงและแบ่งปันประสบการณ์การเรียนรู้ให้เพื่อน เช่น การรวมกลุ่มทำการบ้านหรือทบทวนตำราเรียนก่อนสอบ ซึ่งเป็นเป็นอีกทางในการสร้างบัญชีขอมใจให้กับตนเองและผู้อื่น อีกทั้งยังก่อให้เกิดการพัฒนาในภาพรวมอีกด้วย

4. จากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในชั้นปีที่แตกต่างกันมีระดับอุปนิสัยที่แตกต่างกันในทุกด้าน โดยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตามจำนวนชั้นปีการศึกษา ดังนั้นนักศึกษารุ่นพี่ควรรู้จักให้การแนะนำนักศึกษารุ่นน้องในด้านต่างๆ ทั้งในด้านการศึกษาและการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัย เช่น การจัดอบรมทางวิชาการหรือการจัดกิจกรรมเพื่อสร้างเสริมความสัมพันธ์ระหว่างรุ่นพี่และรุ่นน้อง โดยควรเลือกจัดกิจกรรมที่สร้างสรรค์และเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม และที่สำคัญคือรุ่นพี่ควรเป็นตัวอย่างที่ดีให้กับรุ่นน้อง เพื่อให้เกิดการสืบทอดวัฒนธรรมอันดีงามสู่รุ่นต่อไป ซึ่งจะส่งผลให้ตัวนักศึกษาทั้งรุ่นพี่และรุ่นน้องเกิดการพัฒนาตนเองในกลุ่มอุปนิสัยชัยชนะในสังคม โดยเฉพาะการทำงานเป็นหมู่คณะซึ่งต้องอาศัยความเข้าใจซึ่งกันและกัน และมีการวางแผนที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งจะเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เกิดการพัฒนาอุปนิสัยที่ 5 เข้าใจผู้อื่นก่อนแล้วจึงให้ผู้อื่นเข้าใจเรา และอุปนิสัยที่ 6 ฝึกพลังศานความต่าง รวมถึงการพัฒนาในภาพรวมอีกด้วย

5. จากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่เคยมีประสบการณ์ในการเข้าร่วมกิจกรรมโดยสมัครใจ มีความเต็มใจเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางสโมสรนักศึกษา คณะหรือมหาวิทยาลัยจัดให้ในระดับเต็มออย่างยิ่ง และเคยมีประสบการณ์ในการเรียนรู้เกี่ยวกับเจ็ดอุปนิสัยพัฒนาสู่ผู้มีประสิทธิภาพสูง มีระดับค่าเฉลี่ยอุปนิสัยที่แตกต่างและมากกว่านักศึกษาที่ไม่เคยมีประสบการณ์ดังกล่าว ดังนั้นนักศึกษาคควรรหาโอกาสเพื่อเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ที่ทางมหาวิทยาลัยหรือทางสโมสรนักศึกษา รวมถึงชมรมต่างๆ จัดขึ้น เช่น กิจกรรมสपोर्टเดย์ กิจกรรมเข้าค่ายอาสา หรือเข้าร่วมการประกวดแข่งขัน ซึ่งเป็นโอกาสอันดีที่จะได้รับประสบการณ์ทางสายอาชีพและเพิ่มพูนความรู้ความสามารถ อีกทั้งยังมีโอกาสได้ร่วมปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนนักศึกษาจากทั้งในคณะและต่างคณะ ซึ่งเป็นการทำให้เกิดการพัฒนาทั้งในกลุ่มอุปนิสัยชัยชนะส่วนตนและสังคม เนื่องจากนักศึกษาพบผู้คนที่หลากหลาย

และมีโอกาสได้แลกเปลี่ยนการกับผู้อื่น นอกจากนี้ผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับอุปนิสัยทั้งเจ็ดควร รู้จักแบ่งปันความรู้ แนะนำและชักจูงเพื่อนหรือนักศึกษาคณะอื่น เพื่อให้เกิดการพัฒนาในวงกว้างต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับคณะวิศวกรรมและอุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้

1. เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจและเห็นถึงประโยชน์และความสำคัญของหลักการเจ็ดอุปนิสัยพัฒนาสู่ผู้มีประสิทธิผลสูง ควรนิเทศการที่สามารถเผยแพร่ความรู้ได้อย่างชัดเจนและถูกต้อง ดังนั้นทางคณะวิศวกรรมและอุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ควรมีการส่งคณาจารย์หรือนุเคราะห์ของคณะไปรับการอบรม เพื่อให้เกิดความเข้าใจในเนื้อหามากยิ่งขึ้น และเกิดประสิทธิภาพในการนำมาถ่ายทอดแก่นักศึกษามากยิ่งขึ้น หรือเชิญอาจารย์พิเศษจากสถาบันอื่นที่มีความเชี่ยวชาญในการถ่ายทอดหลักการเจ็ดอุปนิสัยพัฒนาสู่ผู้มีประสิทธิผลสูง ซึ่งหากมีการเริ่มสอนตั้งแต่นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ก็จะเป็นแนวทางที่ดีในการเริ่มต้นปลูกฝังให้นักศึกษาตระหนักและสนใจที่จะให้ความสำคัญกับการพัฒนาตนเอง เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อทั้งตนเองและสังคมในอนาคต และที่สำคัญควรมีการประเมินผลอยู่ตลอดเวลาเพื่อนำข้อบกพร่องมาปรับปรุง แก้ไข และหาแนวทางพัฒนาต่อไป

2. ทางคณะฯควรให้ความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับสายอาชีพของนักศึกษาทุกสาขาวิชา เช่นการจัดสัมมนาเกี่ยวกับลักษณะงานของแต่ละสายอาชีพ โดยอาจให้รุ่นพี่ศิษย์เก่าเข้าร่วมแบ่งปันประสบการณ์ในการทำงานในองค์กรต่างๆ หรือให้องค์กรที่ต้องการบุคลากรของทางคณะเข้ามาจัดสัมมนาแนะนำองค์กร นอกจากนี้ควรให้ความสำคัญกับการฝึกงานของนักศึกษา โดยให้นักศึกษาได้ประสบการณ์จากการทำงานจริง อันจะทำให้นักศึกษาทราบถึงความชอบของตน และมีจุดมุ่งหมาย เกิดการพัฒนาในอุปนิสัยที่ 2 เริ่มต้นด้วยจุดมุ่งหมายในใจ เกิดความเข้าใจเป้าหมายชีวิตของตนเองอย่างชัดเจนว่าต้องการจะเดินทางไปยังจุดใด ทราบว่าตนเองอยู่ที่ใด เพื่อกำหนดทิศทางชีวิตและก้าวไปทีละก้าว มุ่งหน้าไปยังจุดหมายนั้นในทางที่ถูกต้อง

3. สำหรับการเรียนการสอนในแต่ละกระบวนวิชาเพื่อให้นักศึกษาเกิดการพัฒนาในอุปนิสัยที่ 3 ทำสิ่งที่สำคัญก่อนซึ่งเป็นอุปนิสัยที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับที่ต่ำที่สุด ทางคณาจารย์อาจพิจารณาให้นักศึกษาทำแผนการดำเนินงานสำหรับการทำที่บ้านหรือทำงานกลุ่มอย่างชัดเจน จัดลำดับความสำคัญของงาน ทำรายงานความคืบหน้าของงานรายสัปดาห์ และแผนงานที่จะทำต่อไปในสัปดาห์ต่อไป เพื่อช่วยให้นักศึกษาได้รู้เป้าหมายของการทำงาน รู้จักวางแผนและจัดสรรเวลาสำหรับงานนั้นๆ ได้อย่างเหมาะสม เพื่อให้งานบรรลุเป้าหมายที่ได้วางไว้ โดยอาจใช้วิธีเพิ่มแรงจูงใจโดยการเพิ่มคะแนนหากนักศึกษาสามารถทำตามแผนงานที่ตนได้วางไว้ อีกทั้งการ

วางแผนในการทำงานกลุ่ม จะทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนและเรียนรู้ซึ่งกันละกัน และนำไปสู่การพัฒนาในระดับอุปนิสัยอื่นๆ ของนักศึกษาอีกด้วย นอกจากนี้ทางคณะฯอาจเชิญวิทยากรพิเศษมาบรรยายแนวทางการจัดสรรเวลาในชีวิตสำหรับนักศึกษา หรือจัดกิจกรรมพัฒนาอุปนิสัยเพื่อเพิ่มความน่าสนใจในการร่วมกิจกรรมและกระตุ้นให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยแนวทางดังกล่าวจะเป็นอีกแนวทางหนึ่งที่สามารถพัฒนาอุปนิสัยการรู้จักทำตามลำดับความสำคัญ อันจะนำไปสู่การพัฒนาอุปนิสัยอื่นๆ ของนักศึกษาอีกด้วย

4. จากการศึกษาพบว่า นักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ที่มีเกรดเฉลี่ยภาคการศึกษาต่ำสุดแตกต่างกัน มีระดับภาพรวมเจ็ดอุปนิสัยพัฒนาผู้ที่มีประสิทธิภาพสูงแตกต่างกัน ดังนั้นอาจารย์ผู้สอนควรส่งเสริมให้นักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ยสูงและนักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ยต่ำมีโอกาสได้ทำงานร่วมกัน เพื่อให้เกิดการประสานกันระหว่างบุคคลแต่ละประเภทที่แตกต่างกัน โดยมีคณาจารย์ที่มีความรู้ความสามารถ คอยให้คำแนะนำอย่างเหมาะสมเพื่อชี้แนะและชี้แนะแนวทางที่ถูกต้อง เช่น สนับสนุนให้นักศึกษาเข้าร่วมแข่งขันทางวิชาการ หรือให้นักศึกษาแบ่งกลุ่มค้นคว้าวิจัยเกี่ยวกับเทคโนโลยีด้านการเกษตรและถ่ายทอดสู่ชุมชนเช่น เทคโนโลยีผลิตภัณฑ์ลำไยซึ่งทางคณะฯ ได้มีการจัดขึ้นประจำอยู่แล้ว โดยอาจให้นักศึกษาคัดลอกงานวิจัยอันจะทำให้ได้ประโยชน์ทั้งตัวนักศึกษาและได้งานวิจัยที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนร่วมอีกด้วย

5. ทางคณะวิศวกรรมและอุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ควรมีการจัดกิจกรรมเพื่อให้นักศึกษาเข้าร่วมในการทำกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง เน้นให้เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้มีโอกาสแสดงออกถึงความเป็นผู้นำ ได้แสดงออกถึงความคิดสร้างสรรค์ กิจกรรมที่ต้องทำงานเป็นกลุ่ม โดยควรดำรงทั้งกิจกรรมที่มีอยู่ เช่น กิจกรรมการพัฒนาศักยภาพนักศึกษาโดยการถ่ายทอดความรู้ทางวิศวกรรมและอุตสาหกรรมเกษตรแก่เกษตรกรในท้องถิ่น กิจกรรมอบรม 5 ส และกิจกรรม Big Cleaning Day ซึ่งล้วนเป็นกิจกรรมที่จะส่งเสริมให้นักศึกษารวมถึงผู้เข้าร่วมทุกท่านได้รับการพัฒนาตนเองทั้งในด้านความรู้และจิตใจ นอกจากนี้ทางคณะควรสรรหากิจกรรมใหม่ๆ เช่น เสนอให้มีการจัดการแข่งขันประกวดคิดค้นนวัตกรรมรักโลกเพื่อการเกษตรสำหรับนักศึกษาในงานนวัตกรรมแฟร์ ซึ่งเป็นงานที่สภาอุตสาหกรรมจังหวัดเชียงใหม่จัดขึ้น จัดการประกวดคอมลอยภายในคณะฯ เพื่อสรรหาตัวแทนไปประกวดคอมลอยในงานคอมลอยแม่โจ้ โดยอาจให้แต่ละสาขาวิชาส่งตัวแทนสาขาวิชาละหนึ่งกลุ่ม เพื่อแข่งขันสรรหาตัวแทนกลุ่มที่ดีที่สุดหรือจัดแข่งขันและนำข้อดีและจุดบกพร่องของแต่ละกลุ่มมาปรับปรุง แก้ไข และรวมกลุ่ม จัดเป็นตัวแทนในนามคณะฯ เข้าร่วมประกวดในงานคอมลอยแม่โจ้ต่อไป ทั้งนี้ควรมีการจูงใจให้นักศึกษารู้สึกมีความต้องการที่จะเข้าร่วมโดยสมัครใจ โดยคำนึงถึงความเหมาะสมเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ

ในการจัดงานสูงสุด เช่น การให้ทุนการศึกษาแก่นักศึกษาที่เข้าร่วมโครงการ การให้
ประกาศนียบัตร เป็นต้น

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved